

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แนวคิดเรื่องการประสานสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาในระบบโรงเรียนและการศึกษานอกระบบโรงเรียนได้มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาในนานาประเทศทั่วโลกโดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ เพื่อส่งเสริมและตอบสนองความต้องการทางการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Education) แก่ประชาชน ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญต่อแนวความคิดนี้ และจัดให้มีการประชุมเกี่ยวกับการประสานสัมพันธ์ดังกล่าวทั้งในระดับภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ และระดับชาติเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2528 และระหว่างวันที่ 23-25 มกราคม พ.ศ. 2530 ตามลำดับ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2530 : 1 - 2)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 ได้กำหนดแนวนโยบายของรัฐในการประสานสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาในระบบโรงเรียนและการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อเชื่อมโยงให้เกิดการศึกษาตลอดชีวิตไว้ดังนี้คือ "รัฐพึงจัดให้มีความประสานสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาในระบบโรงเรียนกับการศึกษานอกระบบโรงเรียนรวมทั้งให้มีภาคปฏิบัติที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา" (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2530 ช: 72) และในแผนพัฒนาการศึกษาลำดับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ได้กำหนดมาตรการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตด้วยการจัดให้มีการประสานสัมพันธ์ต่อเนื่องและเสริมงานซึ่งกันและกันระหว่างการศึกษาในระบบโรงเรียนและการศึกษานอกระบบโรงเรียนอีกทั้งสนับสนุนงานการศึกษานอกระบบโรงเรียนให้สามารถบริการทางการศึกษาให้แก่บุคคล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2529 : 26)

การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนมีบทบาทอย่างยิ่งในการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตตั้งที่นายมารุต บุณาค รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกล่าวไว้ตอนหนึ่งของการบรรยายพิเศษเรื่องการศึกษาทั้งสองระบบเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2530 ที่โรงแรมเวียงใต้ดังนี้ "การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิต แนวโน้มการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนในทศวรรษหน้าจะเน้นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตการศึกษาเพื่อมวลชนให้กับประชาชนในทุกรูปแบบ" (มารุต บุณาค , บรรยาย) และโดยที่แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 ได้กำหนดให้มีการเชื่อมโยงและถ่ายโอนกันได้ทุกรูปแบบของ

การศึกษาไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอน หลักสูตร แบบเรียน ตลอดจนการใช้ทรัพยากร ร่วมกันระหว่างการศึกษาในระบบโรงเรียนและการศึกษานอกระบบโรงเรียน ดังนั้นจึง กำหนดให้สถานศึกษาในระบบโรงเรียนทำหน้าที่เพิ่มขึ้นอีก 2 ประการนอกเหนือจากการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนตามประเภทของการศึกษาในระดับนั้น ๆ ได้แก่หน้าที่ในการให้บริการการศึกษานอกระบบโรงเรียนแก่ประชาชนและการบริการสังคม (มารุต บุณนาศ , บรรยาย) ซึ่งหน้าที่ของสถานศึกษาในระบบโรงเรียนในการให้บริการทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนนี้ก็ได้มีปรากฏเป็นนโยบายด้านการส่งเสริมการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน ของสถานศึกษาในระบบโรงเรียนในแผนพัฒนาการศึกษาระดับที่ 6 ดังนี้คือ

ให้สถานศึกษาเร่งขยายบริการทางวิชาการแก่ชุมชนทุกรูปแบบให้มากขึ้นมีบทบาท ในการช่วยพัฒนาชุมชนทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการทางวิชาการทางด้านอาชีพ ศิลปะ วัฒนธรรม นันทนาการและข่าวสารแก่ชุมชน การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของชาติ (สุทศวี วงษ์ลัษมาน 2528 : 34)

กรมการฝึกหัดครูเป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษาในระบบโรงเรียนชั้นอุดมศึกษามี วิทยาลัยครูทั่วประเทศ 36 แห่งเป็นสถานศึกษาในสังกัดของกรมการฝึกหัดครู ในทางปฏิบัติ กรมการฝึกหัดครูได้มีการดำเนินงานการศึกษานอกระบบโรงเรียนควบคู่กันมากับการจัดการ ศึกษาในระบบโรงเรียนนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 อันเป็นที่เริ่มโครงการฝึกหัดครูแบบท (Thailand - Unesco Rural Teacher Education Project) หรือเรียกย่อว่า TURTEP (ปาพจน์ โสภณ 2526 : 122)

การดำเนินงานการศึกษานอกระบบโรงเรียนนับได้ว่าเป็นภารกิจที่กรมการ ฝึกหัดครูโดยวิทยาลัยครูมีความจำเป็นต้องกระทำนอกเหนือไปจากภารกิจด้านการสอน การศึกษาค้นคว้าวิจัย ทั้งนี้ด้วยเหตุผลหลายประการได้แก่

1. เป็นการส่งเสริมการศึกษาคลอดชีวิตเพื่อพัฒนาคุณภาพของประชาชนตาม นโยบายประสานสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาในระบบโรงเรียนและการศึกษา นอกระบบโรงเรียนในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520
2. เพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งวิชาการชุมชน เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ประชาชนและชุมชน
3. เพื่อการปฏิบัติตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาให้สมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น

จากการที่วิทยาลัยครูได้มีการดำเนินงานจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนดังกล่าว วิทยาลัยครูจึง เป็นสถาบันทางวิชาการระดับอุดมศึกษาของท้องถิ่นที่มีบทบาทเป็นอย่างสูงต่อการ พัฒนาท้องถิ่นและจากประสบการณ์ของวิทยาลัยครูเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นพบว่ามิหนำซ้ำงาน

หลายหน่วยงานเข้ามาทำหน้าที่พัฒนาท้องถิ่นตามนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาชนบทในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) แต่หน่วยงานเหล่านี้มีการทำงานที่เป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ (Departmental Approach) เป็นส่วนใหญ่มิได้มีการประสานการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานตามนโยบายของรัฐบาล จึงเกิดปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาท้องถิ่นที่สำคัญได้แก่ การขาดหน่วยงานสนับสนุนทางวิชาการ การขาดการประสานงานและใช้ทรัพยากรร่วมกันเป็นต้น ดังนั้นวิทยาลัยครูในฐานะที่เป็นสถาบันทางวิชาการระดับอุดมศึกษาของท้องถิ่นจึงพิจารณาเห็นว่าควรที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการประสานความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยครูกับหน่วยงานเหล่านั้น เพื่อฝึกกำลังหรือเพิ่มศักยภาพในการให้บริการทางวิชาการเพื่อการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติโดยส่วนรวมร่วมกัน (กรมการฝึกหัดครู 2530 ก: 292 และ 309)

กรมการศึกษานอกโรงเรียนเป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่มีบทบาทในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนโดยเฉพาะชุมชนในชนบทเช่นเดียวกับกรมการฝึกหัดครูโดยจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนเป็น 3 ลักษณะคือ การให้ความรู้พื้นฐาน การให้บริการข่าวสารข้อมูล และการให้ความรู้และทักษะอาชีพ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2530 ข: 3) แต่เนื่องจากผู้ที่อยู่นอกระบบโรงเรียนเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศและกิจกรรมทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนมิได้มุ่งบริการเฉพาะผู้ที่อยู่นอกระบบโรงเรียนอย่างเดียวดังนั้นเมื่อพิจารณาจากกิจกรรมและประชากรเป้าหมายจะเห็นว่าจัดการศึกษานอกโรงเรียนนั้นมีขอบเขตพื้นที่ กิจกรรมและกลุ่มเป้าหมายที่กว้างขวางมากล้าฝังกกรมการศึกษานอกโรงเรียนไม่สามารถจะรับผิดชอบงานนี้ได้ทั้งหมด (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2530 ข: 37) ดังนั้นทิศทางของการพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 จึงเน้นการทำงานโดยการประสานงานกับหน่วยงานอื่น เพราะงานการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่เป็นอยู่ในเวลานี้มีหลายหน่วยงานจัดอยู่แล้ว

เพื่อให้การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กรมการฝึกหัดครูและกรมการศึกษานอกโรงเรียนควรจะได้มีการประสานสัมพันธ์ (Linkage) ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพราะการทำงานโดยประสานสัมพันธ์กันนี้จะก่อให้เกิดการร่วมมือร่วมใจระหว่างหน่วยงานในการแก้ไขปัญหาของประชาชนโดยที่แต่ละหน่วยงานร่วมกันคิดวางแผนและปฏิบัติงานเพื่อเป้าหมายเดียวกันคือประชาชนโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในพื้นที่ (คณะกรรมการโครงการโครงการพัฒนา 2527 : 4)

การประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนระหว่างกรมการฝึกหัดครูกับกรมการศึกษานอกโรงเรียนยังไม่มี การดำเนินงานที่เป็นแบบแผนแน่นอนแต่แนวโน้มที่หน่วยงานทั้งสองจะมีการประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) อย่างเป็นแบบแผนนั้นมีแนวโน้มที่เป็นไปได้มากเนื่องจากเหตุผลสำคัญบางประการได้แก่ ประการแรก เป็นนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่จะให้มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาและศาสนสถานในท้องถิ่นชนบทเพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้บริการด้านศึกษานอกระบบโรงเรียนอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการและปัญหาของกลุ่มเป้าหมายในท้องถิ่น (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 2531 : 2) ประการที่สอง กรมการฝึกหัดครูและกรมการศึกษานอกโรงเรียนต่างก็มีแนวทางที่จะประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนกับหน่วยงานอื่นอยู่แล้วกล่าวคือ ในแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) กรมการฝึกหัดครูมีแผนงานให้บริการทางวิชาการแก่สังคมโดยให้การสนับสนุนหน่วยงานอื่น (กรมการฝึกหัดครู 2530 ก: 324) ส่วนกรมการศึกษานอกโรงเรียนก็มีนโยบายประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนกับหน่วยงานอื่น ๆ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2529 ข: 43) และประการสุดท้าย กรมการฝึกหัดครูและกรมการศึกษานอกโรงเรียนต่างทำงานพัฒนาอยู่ในพื้นที่เดียวกันทุกจังหวัดที่มีวิทยาลัยครูตั้งอยู่ก็จะมีศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเช่นกันทำให้สะดวกต่อการประสานสัมพันธ์และทำงานร่วมกันในการพัฒนาชนบทตามแนวใหม่ซึ่งเน้นการทำงานแบบผสมผสาน

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมดนี้การศึกษาแนวโน้มของการประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนระหว่างกรมการฝึกหัดครูกับกรมการศึกษานอกโรงเรียนในปี พุทธศักราช 2535 - 2539 จึงนับได้ว่าเป็นประโยชน์ต่อการประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนระหว่างกรมการฝึกหัดครูและกรมการศึกษานอกโรงเรียนคือ ทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวางแผนจัดการศึกษาและการตัดสินใจในกระบวนการบริการที่เกี่ยวข้องกับการประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนของกรมการศึกษานอกโรงเรียนกับกรมการฝึกหัดครูหรือสถาบันอื่นในอนาคต เพื่อให้การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนของประเทศสามารถบรรลุอุดมการณ์ในการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตและความเสมอภาคทางการศึกษาให้แก่ประชาชนตลอดจนการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพโดยประหยัดค่าใช้จ่ายและลดความซ้ำซ้อนในการทำงานที่ไม่จำเป็น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวโน้มของการประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษาระบบโรงเรียนระหว่างกรมการฝึกหัดครูกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการในปี พ.ศ. 2535 - 2539

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ทำการวิจัยเกี่ยวกับแนวโน้มการประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษาระบบโรงเรียนระหว่างกรมการฝึกหัดครูกับกรมการศึกษานอกโรงเรียนในปี พ.ศ. 2535 - 2539 ทั้งนี้เพราะว่าในปี พ.ศ. 2530 กรมการฝึกหัดครูและกรมการศึกษานอกโรงเรียนอยู่ในระยะดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) และแผนพัฒนาการศึกษาแต่ละแผนใช้เวลา 5 ปี ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) หากศึกษาเป็นระยะเวลาานานกว่านี้ก็จะเป็นอนาคตที่ห่างไกลเกินไปเนื่องจากความไม่แน่นอนของสถานการณ์และตัวแปรในอนาคตที่ยาวนานออกไปมากเป็นสิ่งที่ยากแก่การทำนาย
2. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการประสานสัมพันธ์ในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติงานเฉพาะที่มาจากสองหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ กรมการฝึกหัดครูกับกรมการศึกษานอกโรงเรียนจำนวน 29 คน เพราะพิจารณาเห็นว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญสูงสุด (Authority) ในเรื่องที่ทำการศึกษา
3. การสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Techniques) จำนวน 3 รอบ
4. แนวโน้มการประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษาระบบโรงเรียนระหว่างกรมการฝึกหัดครูกับกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่ศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาในด้านต่อไปนี้
 - 4.1 ปรัชญาและแนวคิดในการประสานสัมพันธ์ ศึกษาปรัชญาและแนวความคิดที่นำไปสู่การกำหนดทิศทางในการประสานสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานทั้งสอง
 - 4.2 นโยบายและวัตถุประสงค์ในการประสานสัมพันธ์ ศึกษานโยบายเป้าหมายและแนวทางในการประสานสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานทั้งสองตลอดจนความเข้าใจการยอมรับ เรื่องการประสานสัมพันธ์และความพร้อมในการดำเนินงานของหน่วยงาน

- 4.3 ยุทธวิธีในการประสานสัมพันธ์ ศึกษาแนวทางหรือมาตรการที่ก่อให้เกิดการประสานสัมพันธ์ตลอดจนการดำเนินงานประสานสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4.4 การบริหารการประสานสัมพันธ์ ศึกษาองค์ประกอบ ปัจจัยและกระบวนการบริหารการประสานสัมพันธ์
- 4.5 เนื้อหาและกิจกรรมที่ประสานสัมพันธ์ ศึกษากิจกรรมเนื้อหาสาระของการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่สามารถดำเนินงานร่วมกันหรือให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงานซึ่งกันและกัน

ข้อตกลงเบื้องต้น

การคาดการณ์แนวโน้มการประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนระหว่างกรมการฝึกหัดครูกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน ตั้งอยู่บนพื้นฐานความคิดที่ว่าหากมีนโยบายในการประสานสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานทั้งสองที่จะต้องถือปฏิบัติร่วมกันในอนาคต และนโยบายหรือเหตุการณ์บ้านเมืองและเหตุการณ์ทางการศึกษา ไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่ก่อให้เกิดผลกระทบโครงสร้างทางการศึกษาอย่างรุนแรง หน่วยงานทั้งสองควรมีแนวทางในการประสานสัมพันธ์อย่างไรบ้าง

ความจำกัดของการวิจัย

เนื่องจากเทคนิคเดลฟาย เป็นวิธีการมุ่งแสวงหาความเห็นที่สอดคล้องกันของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อการทำนายเรื่องใดเรื่องหนึ่งในอนาคต ผลที่ได้จึงเป็นความคิดเห็นอย่างกว้าง ๆ ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของการประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนในอนาคตเฉพาะในกรอบของการศึกษาที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นไม่อาจครอบคลุมแนวโน้มของการประสานสัมพันธ์ทั้งหมดได้

คำจำกัดความของการวิจัย

แนวโน้ม หมายถึงพัฒนาการหรือการเปลี่ยนแปลงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และเข้าใจในสิ่งที่คาดการณ์อย่างถ่องแท้และมีการคาดการณ์ที่เป็นระบบโดยอาศัยข้อมูลของเหตุการณ์หรือพฤติกรรมรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอดีตและปัจจุบันเป็นเครื่องช่วยทำนาย

การประสานสัมพันธ์ หมายถึงการให้ความร่วมมือสนับสนุนซึ่งกันและกันระหว่าง
กรมการฝึกหัดครูและกรมการศึกษานอกโรงเรียนในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนโดยมี
การกำหนดนโยบาย วางแผนการดำเนินงานร่วมกันมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน
ตลอดจนมีการประสานการใช้ทรัพยากรเช่น สถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือ บุคลากรและ
งบประมาณร่วมกัน

การศึกษานอกระบบโรงเรียนตามกรอบของกรมการฝึกหัดครู หมายถึงการจัด
กิจกรรมทางการศึกษาทุกรูปแบบเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนนอกเหนือไปจากการ
เรียนการสอนในชั้นเรียนปกติของวิทยาลัยครูโดยยึดถือกรอบนโยบายของกรมการฝึกหัดครู
เรื่องการบริหารทางวิชาการและการส่งเสริมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมให้แก่ชุมชนตลอดจน
กรอบนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาในระบบ
โรงเรียนและการศึกษานอกระบบโรงเรียนด้วยการกำหนดให้สถานศึกษาในระบบโรงเรียน
จัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนเป็นหลักในการดำเนินงาน

การศึกษานอกระบบโรงเรียนตามกรอบของกรมการศึกษานอกโรงเรียน
หมายถึงการจัดกิจกรรมทางการศึกษาด้านการให้ความรู้พื้นฐาน การให้บริการข่าวสารข้อมูล
และการศึกษาด้านอาชีพให้แก่ประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียนตลอดจนการประสานงาน
การศึกษานอกระบบโรงเรียนภายใต้กรอบนโยบายการจัดและประสานงานการศึกษานอก
ระบบโรงเรียนของกรมการศึกษานอกโรงเรียนรวมทั้งกรอบนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่องการประสานสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาในระบบโรงเรียนและการศึกษานอกระบบโรงเรียน

ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึงบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องการประสานสัมพันธ์
ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนทำหน้าที่ป้อนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแนวโน้มของการ
ประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนระหว่างกรมการฝึกหัดครูและกรมการ
ศึกษานอกโรงเรียนในปี พ.ศ. 2535 - 2539 โดยเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (1) เป็นผู้บริหารระดับนโยบายและปฏิบัติ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในกรมการฝึกหัดครู
หรือกรมการศึกษานอกโรงเรียนมีความรู้และประสบการณ์ในด้านการทำงาน
โดยการประสานสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานเป็นอย่างดีหรือ
- (2) เป็นผู้บริหารระดับนโยบายและปฏิบัติงานที่เคยปฏิบัติงานอยู่ในกรมการ
ฝึกหัดครูหรือกรมการศึกษานอกโรงเรียนโดยที่มีความรู้และประสบการณ์
ในด้านการประสานสัมพันธ์เป็นอย่างดี

ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึงบุคคลที่มีประสบการณ์ ความรู้และความสามารถในเรื่อง นโยบาย การวางแผน การจัดและบริหารการศึกษาของประเทศของกรมการฝึกหัดครูและของกรมการศึกษานอกโรงเรียน หรือเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่จัดโดยหน่วยงานของกรมการฝึกหัดครูและกรมการศึกษานอกโรงเรียนหรือเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องการวิจัยโดยระเบียบวิธี เติลฝ่ายซึ่งสามารถให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์แก่การวิจัยในเรื่องต่อไปนี้ได้

1. ความคิดเห็นทั่วไปของเรื่องที่ทำการศึกษา
2. กรอบความคิดที่ทำการศึกษา
3. แนวทางการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดผู้ทรงคุณวุฒิขึ้น 2 ชุดได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่ทำการศึกษาและกรอบความคิดที่ทำศึกษารวมทั้งทำการ เสนอรายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยชั้นศึกษานำชุดหนึ่งและผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นอีกชุดหนึ่งซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนและผู้ทรงคุณวุฒิทางการวิจัยเทคนิคเติลฝ่าย

ปรัชญาและแนวคิดในการประสานสัมพันธ์ หมายถึงอุดมการณ์หรือแนวความคิดทางการศึกษาที่ใช้เป็นแนวทางในการประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนระหว่างกรมการฝึกหัดครูกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน

นโยบายและวัตถุประสงค์ในการประสานสัมพันธ์ หมายถึงทิศทางเป้าหมายที่กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรที่เป็นเครื่องชี้บทยาทของหน่วยงานตลอดจนใช้ยึดถือเป็นหลักในการดำเนินงานประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนระหว่างกรมการฝึกหัดครูกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ยุทธวิธีในการประสานสัมพันธ์ หมายถึงแนวทางหรือมาตรการในการดำเนินงานประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนระหว่างกรมการฝึกหัดครูกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน

การบริหารการประสานสัมพันธ์ หมายถึงกระบวนการวางแผนและดำเนินงานประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนร่วมกันระหว่างกรมการฝึกหัดครูกับกรมการศึกษานอกโรงเรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ที่ได้รับจากทฤษฎีวิจัย

การศึกษาแนวโน้มของการประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนระหว่างกรมการฝึกหัดครูกับกรมการศึกษานอกโรงเรียนในปี พ.ศ. 2535 - 2539 ครั้งนี้ได้รับประโยชน์ดังนี้คือ

1. ทำให้ได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแนวทางดำเนินงานการศึกษา นอกระบบโรงเรียนโดยประสานสัมพันธ์กันระหว่างกรมการฝึกหัดครู และกรมการศึกษานอกโรงเรียนในอนาคต
2. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องการประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย